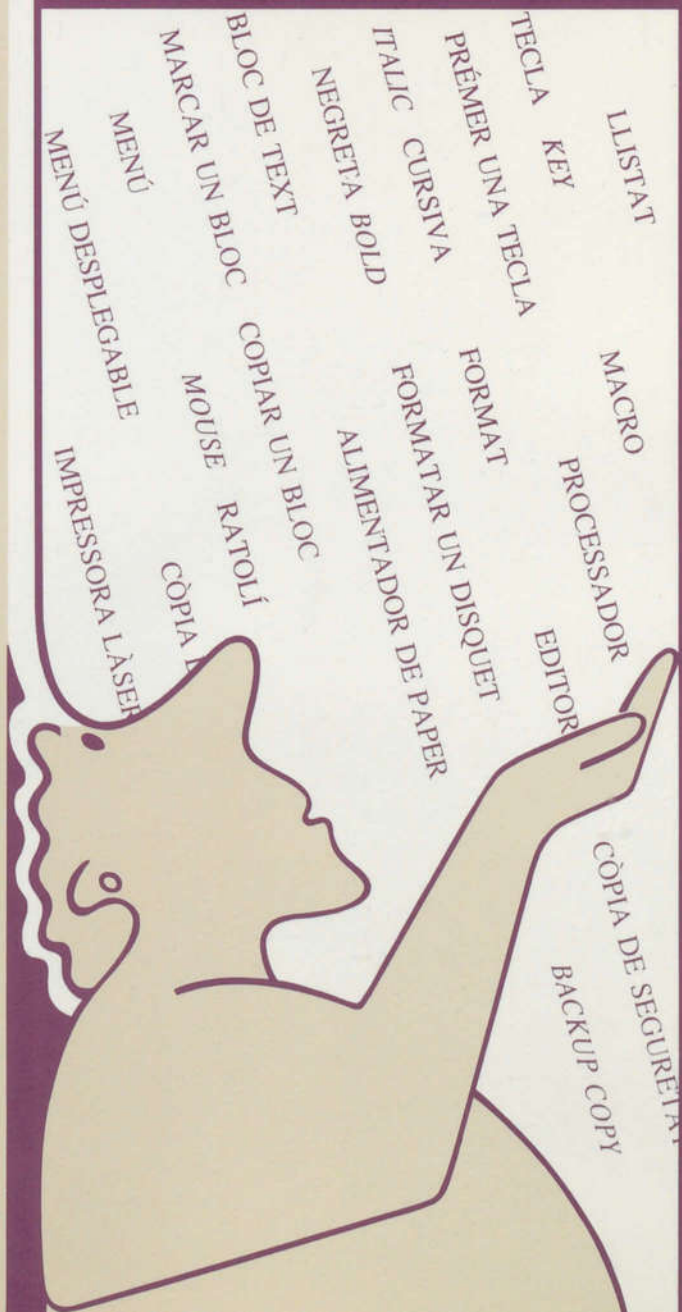

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Servei de
Llengua Catalana

MICROINFORMÀTICA

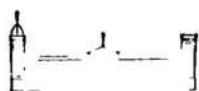
VOCABULARI

VOCABULARI DE LA MICROINFORMÀTICA

UNIVERSITAT DE BARCELONA

R.7063

SERVEI D'LLINGÜÍSTICA

SERVEI DE LLENGUA CATALANA

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Direcció:

M. Teresa Cabré i Castellví

Secretaria tècnica:

Esteve Clua i Julve

Àrea de terminologia:

Carles Tebé i Soriano

Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització expressa dels titulars del copyright, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà.

© Servei de Llengua Catalana

1a edició, 1991

2a edició revisada, 1993

Universitat de Barcelona

Gran Via de les Corts Catalanes, 585

08007 Barcelona

Disseny de la coberta: Cass

ISBN: 84-477-0097-6

DL: L-128-1993

Impressió, difusió i comercialització: PPU, S.A.

Marqués de Campo Sagrado, 16

Tel. 442 03 91 Fax 442 14 01

08015 Barcelona

ÍNDEX

1. Presentació	3
2. Introducció	5
Objectius i metodologia	6
Continguts i presentació	7
Termes normatius i propostes	10
Arbre de camp	12
Abreviatures i símbols utilitzats	13
3. Vocabulari	15
El microordinador	17
Configuració del microordinador	21
Parts del microordinador	29
Sistema operatiu	73
Aplicacions	83
4. Índexs	109
Índex català	109
Índex castellà	119
índex anglès	129
5. Sigles i abreviacions	139
6. Bibliografia	167

1. Presentació

Aquesta col·lecció de vocabularis, adreçada sobretot al Personal d'Administració i Serveis de la Universitat de Barcelona, té com a objectiu principal ajudar a resoldre alguns problemes de lèxic que es plantegen sovint en àmbits com ara les secretaries i els òrgans administratius de la Universitat.

Els llocs de treball esmentats comparteixen unes tasques més o menys comunes, vinculades a feines administratives i de gestió, que requereixen unes terminologies també força comunes. Per tant, s'han seleccionat els temes que semblen respondre a les necessitats més compartides pel personal administratiu.

La selecció dels vocabularis d'aquesta col·lecció s'ha fet amb el propòsit d'il·lustrar els camps amb què el personal d'administració i serveis està diàriament en contacte, i que van des de temes relativament nous o d'introducció recent a les oficines --la microinformàtica--, a d'altres que encara s'han d'implantar de manera general --com és ara l'ofimàtica--. Tots aquests temes plantegen problemes comuns de lèxic, com per exemple l'aparició de conceptes nous o la inseguretats en les denominacions. Complementàriament, la col·lecció inclou també vocabularis que poden ajudar a conèixer altres aspectes relacionats amb la gestió i l'administració universitàries, com són, entre altres temes, els mots específics de les relacions laborals, el material d'oficina, la reprografia, o la comptabilitat.

Els vocabularis, dins aquesta diversitat temàtica, comparteixen unes característiques bàsiques que donen homogeneïtat a la col·lecció: la selecció del lèxic bàsic de cadascun dels temes, un format bilingüe (es pot consultar a partir de l'equivalent en castellà), i la presència, en alguns casos, de notes, observacions d'ús i fraseologia, que ajuden a

comprendre o a utilitzar millor el vocabulari associat a totes aquestes feines.

2. Introducció

El lèxic de la microinformàtica presenta algunes característiques que val la pena destacar: la seva ràpida i amplíssima difusió, gràcies a una implantació massiva durant els últims anys arreu, tant en entorns professionals com a nivell particular; el ritme vertiginós amb què evoluciona, cosa que provoca que equips i programes quedin obsolets o superats en pocs anys; la pràctica inexistència de vocabularis en altres llengües que l'anglès, com a conseqüència de l'allau de nocions noves que cal designar contínuament; i finalment, una diversitat enorme de nivells de coneixements i de relació amb la matèria.

El resultat de tot això és l'aparició d'un jargó informàtic que comporta una sèrie de problemes per als parlants no anglòfons: la coexistència de denominacions angleses i de la llengua que es parla a cada país; la barreja indestriable de pronuncis que se'n pot derivar per a un mateix terme (a l'anglesa, a la castellana, a la catalana); la imprecisió de les denominacions que s'usen; i, en definitiva, la sensació d'inseguretats en l'ús de la llengua.

És clar que tots aquests problemes difícilment poden ser resolts per un sol vocabulari: la majoria d'obres publicades sobre aquesta matèria dediquen els seus esforços a descriure sobretot les parts físiques del microordinador (components, tipus de memòria) i miren de trobar denominacions per a algunes de les operacions més corrents (d'arrencada dels aparells, d'emmagatzematge de dades, etc.). Són obres més aviat de tipus tècnic, que difícilment poden ser útils a tot un segment del món laboral que es relaciona amb la microinformàtica a un nivell més bàsic. Es troba a faltar, doncs, un tipus de vocabulari més estretament relacionat amb *l'ús de la microinformàtica* --o potser caldria dir, més pròpiament, amb *l'ús del microordinador*.

Objectius i metodologia

Aquest vocabulari pretén justament acostar el lèxic d'aquest camp al Personal d'Administració i Serveis de la UB, i més concretament a la gent que està en contacte amb aquesta realitat, però que no té, ni possiblement necessita tenir, un coneixement gaire aprofundit de la matèria. I que, tanmateix, molt sovint es troba amb problemes per designar conceptes o funcions relacionades amb el microordinador.

Per facilitar aquest acostament s'ha optat per un vocabulari que reuneix les següents característiques:

a) *s'han seleccionat les parts del tema amb què l'usuari està més en contacte: les parts físiques de l'ordinador, els termes del sistema operatiu i de les aplicacions més corrents: processadors de textos i bases de dades (vegeu l'arbre de camp).*

b) *s'ha triat el lèxic més bàsic dins de cada branca: s'han seleccionat els termes que poden ser d'ús més corrent en serveis o dependències generals, no especialment vinculades amb la microinformàtica.*

c) *s'ha recollit un conjunt d'informacions que poden ser d'utilitat per aclarir el sentit o l'ús d'alguns termes: notes i fraseologia.*

d) *s'ha fet una ordenació sistemàtica del vocabulari amb índexs finals que permeten la localització del terme o de la frase dins del vocabulari.*

e) *s'hi fan constar els equivalents en castellà i anglès, que permeten la recerca a partir de qualsevol de les dues llengües.*

f) *hi ha dibuixos complementaris* que faciliten la comprensió dels termes corresponents a les parts físiques del microordinador.

g) *s'hi ha afegit un apèndix de sigles* i abreviacions més usades en anglès, amb traducció del seu significat.

La tria dels termes d'aquest vocabulari s'ha fet a partir del buidatge de la bibliografia específica que hi ha en català sobre el tema i s'ha completat --sobretot per la part de fraseologia-- amb el buidatge de manuals especialitzats.

En el buidatge hi ha col·laborat Rosa Massagué, de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UB. Carles Tebé, de l'àrea de terminologia de l'SLC, és responsable de les feines de coordinació del vocabulari. El text ha estat revisat pel Dr. Lluís de Yzaguirre, professor de la UB i assessor informàtic del Servei de Llengua Catalana.

Continguts i presentació

Les informacions que conté el vocabulari són les següents:

entrada	categoria gramatical
definició (opcional)	
<i>fraseologia</i> (opcional)	
nota (opcional)	
	equivalència castellana
	equivalència anglesa

L'entrada apareix ordenada alfabèticament dins de cada apartat del vocabulari, precedida per un número d'ordre i en negreta; al costat figura, en lletra rodona, la categoria gramatical del terme.

Sota l'entrada hi pot haver termes sinònims, precedits per l'abreviació sin. Tots els sinònims tenen entrada pròpia, que a vegades remetent a la forma principal amb l'abreviació veg. A més, sempre es pot localitzar una forma sinònima a partir de l'índex en la llengua corresponent.

Les notes, opcionals, poden tenir diverses funcions:

i) fer alguna precisió sobre el sentit del terme, sobretot quan aquest és ambigu o pot ser confós amb algun altre terme del recull (vegeu l'apartat de *el microordinador*)

ii) donar alguna indicació de tipus gramatical o d'ús sobre el terme: per exemple, una forma abreujada que és d'ús habitual (*macroinstrucció*)

iii) donar informacions de diversa mena que poden ser útils als usuaris del microordinador: per exemple, els diferents tipus de perifèrics (sota aquesta mateixa entrada); o les equivalències entre mesures de capacitat (*byte, kilobyte, megabyte*).

Cal insistir que les notes són ajudes sobretot per poder *comprendre i utilitzar* millor el lèxic del microordinador, i que no pretenen substituir una definició tècnica del terme, que el lector pot trobar en una altra mena d'obres (vegeu la bibliografia).

En l'apartat de fraseologia, també opcional, poden figurar les informacions següents:

i) exemples d'ús d'un terme que apareixen amb un alt grau de freqüència en el discurs relacionat amb el microordinador (per exemple, accions que es poden fer amb una *tecla*, o operacions

possibles amb un *directori*): és el que entenem pròpiament per fraseologia

ii) exemples d'ús que il·lustren simplement el funcionament d'un terme en un context determinat, sense tancar-ne cap possibilitat (vegeu la fraseologia de *marge*, *data*)

iii) tipus de termes, és a dir, denominacions que tenen entitat pròpia, però que s'han recollit associades a termes considerats principals (vegeu-ne exemples a *densitat* i *polzada*).

La funció que compleix la fraseologia en aquest recull és de trencar l'aïllament dels termes mostrant el seu funcionament en els contextos en què habitualment es produeixen, i així, facilitar-ne l'ús.

Els termes castellans i anglesos permeten de comprovar l'equivalència dels termes en castellà i anglès o cercar la forma catalana a partir d'una d'aquestes dues llengües, a través dels índexs corresponents.

Les il·lustracions, finalment, permeten d'accedir a part del lèxic --la configuració bàsica i les parts més importants del microordinador-- d'una manera més ràpida i, en algun cas, potser més clara.

Termes normatius i propostes

El nombre de termes de microinformàtica que són als diccionaris generals o que han estat normalitzats és força baix. S'han considerat correctes tots aquells termes que figuren amb la mateixa denominació a l'*Enciclopèdia Catalana*, i al *Diccionari de microinformàtica*, i per tant no duen cap marca especial en aquest vocabulari.

No s'han marcat com a neologismes, tot i que no eren als diccionaris:

a) aquells termes que, tot i tenir un sentit més o menys específic en l'àmbit en què s'han recollit, han estat manllevats d'altres camps, on són d'ús habitual (*diccionari, fusió, resolució, ajuda, capçalera, utilitats*);

b) les unitats complexes integrades per formants que sí són als diccionaris *arxiu primari, arxiu secundari, arxiu ocult, salt de pàgina, camp clau*);

c) la fraseologia que no du cap indicació especial (*copiar un bloc; alinear els marges*).

En canvi, duen un asterisc que els identifica com a neologismes (propostes encara no normalitzades):

i) aquells termes recollits a partir de la denominació anglesa o castellana i per als quals no hem trobat una forma catalana plenament satisfactòria (*tòner, clic, clicar*);

ii) alguns termes que apareixen als diccionaris sota una denominació que ens ha semblat poc adequada o bé com una proposta que, pel que sembla, no ha acabat d'arrelar (*memòria viva, memòria morta*), i que, per tant, cal replantejar.

La fraseologia amb indicacions com ara 'se sol usar la forma x', tot i que no porta cap asterisc, no té caràcter normatiu. Sol tractar-se de formes abreujades o d'argot.

Tots els termes marcats com a neologismes es poden fer servir en la forma o formes que aquí es proposen, però cal tenir en compte que potser amb el temps es pot imposar una denominació que no figura en aquest vocabulari, i que serà incorporada en properes edicions.

Arbre de camp

L'arbre de camp permet de comprovar quina part del lèxic del microordinador s'ha tingut en compte a l'hora d'elaborar aquest vocabulari.

Els tres primers apartats descriuen els termes més bàsics de les parts físiques del microordinador; el quart, els termes essencials del sistema operatiu; i el cinquè, alguns termes comuns a la majoria de les aplicacions, a més de recollir lèxic del processador de textos i de les bases de dades, sens dubte les dues aplicacions més esteses del microordinador.

1. El microordinador
2. Configuració del microordinador
3. Parts del microordinador
  - 3.1 Teclat
  - 3.2 Monitor
  - 3.3 Impressora
  - 3.4 Ratolí
  - 3.5 Disc
  - 3.6 Memòria
  - 3.7 Unitat central de procés
4. Sistema operatiu
5. Aplicacions
  - 5.1 Termes comuns
  - 5.2 Processador de textos
  - 5.3 Bases de dades

Abreviatures i símbols utilitzats

m	nom masculí
f	nom femení
m f	nom masculí i femení
m pl	nom masculí plural
f pl	nom femení plural
adj	adjectiu
v tr	verb transitiu
v intr	verb intransitiu
sin	sinònim
veg.	vegeu
S	terme equivalent castellà
E	terme equivalent anglès
*	neologisme

3. Vocabulari

1. EL MICROORDINADOR

1 microordinador m

ordinador construït a l'entorn d'un microprocessador, al qual s'ha dotat de l'equipament físic i lògic necessari per al tractament de la informació

nota: es designa normalment amb la forma abreujada 'micro':
'connecta el micro'; 'apaga el micro'

S microordenador

E microcomputer

2 ordinador m

aparell de processament automàtic de dades format per una unitat central de procés, diverses memòries i perifèrics

*encendre l'ordinador; engegar l'ordinador; connectar l'ordinador;
apagar l'ordinador; desconnectar l'ordinador*

nota: aquest terme s'usa habitualment per designar el 'microordinador'

S ordenador

E computer

3 ordinador compatible m

ordinador que pot comunicar-se amb altres ordinadors d'un mateix tipus

un ordinador cent per cent compatible; un ordinador no compatible; un programa per a ordinadors personals i compatibles

nota: el terme s'utilitza normalment per fer referència als ordinadors compatibles amb el sistema *IBM*

S ordenador compatible

E compatible computer

4 ordinador de sobretaula m

ordinador per a usos professionals, de dimensions reduïdes, que pot treballar autònomament o connectat a una xarxa

S ordenador de sobremesa

E desktop computer; desk computer

5 ordinador domèstic m

ordinador personal que no es pot utilitzar per a tasques de tipus professional

S ordenador doméstico

E home computer

6 ordinador personal m

nota: l'ordinador personal és de fet un tipus concret de microordinador, però tots dos termes s'usen actualment com a sinònims; l'abreviatura anglesa és PC, i és d'ús habitual en català [pé-sé]

S ordenador personal

E personal computer

7 ordinador portable m

veg. ordinador portàtil

8 ordinador portàtil m

sin. ordinador portable

ordinador lleuger i fàcilment transportable que té incorporada una bateria que li dóna una certa autonomia de treball

S ordenador portàtil

E portable computer; transportable computer

2. CONFIGURACIÓ DEL MICROORDINADOR

9 cable d'alimentació m

S cable de alimentación

E feed cable

10 disc CD-ROM m

veg. disc òptic compacte

11 disc dur m

sin. disc rígid; disc fix

S disco duro; disco fijo

E hard disk; fixed disk; winchester disk

12 disc fix m

veg. disc dur

13 disc flexible m

sin. disquet

S disco flexible; disquete

E floppy disk

14 **disc òptic compacte** m
sin. disc CD-ROM

nota: la forma reduïda CD-ROM [sé-dé-rom] és d'ús habitual

S disco óptico compacto; disco CD-ROM
E CD-ROM

15 **disc rígid** m
veg. disc dur

16 **disquet** m
sin. disc flexible

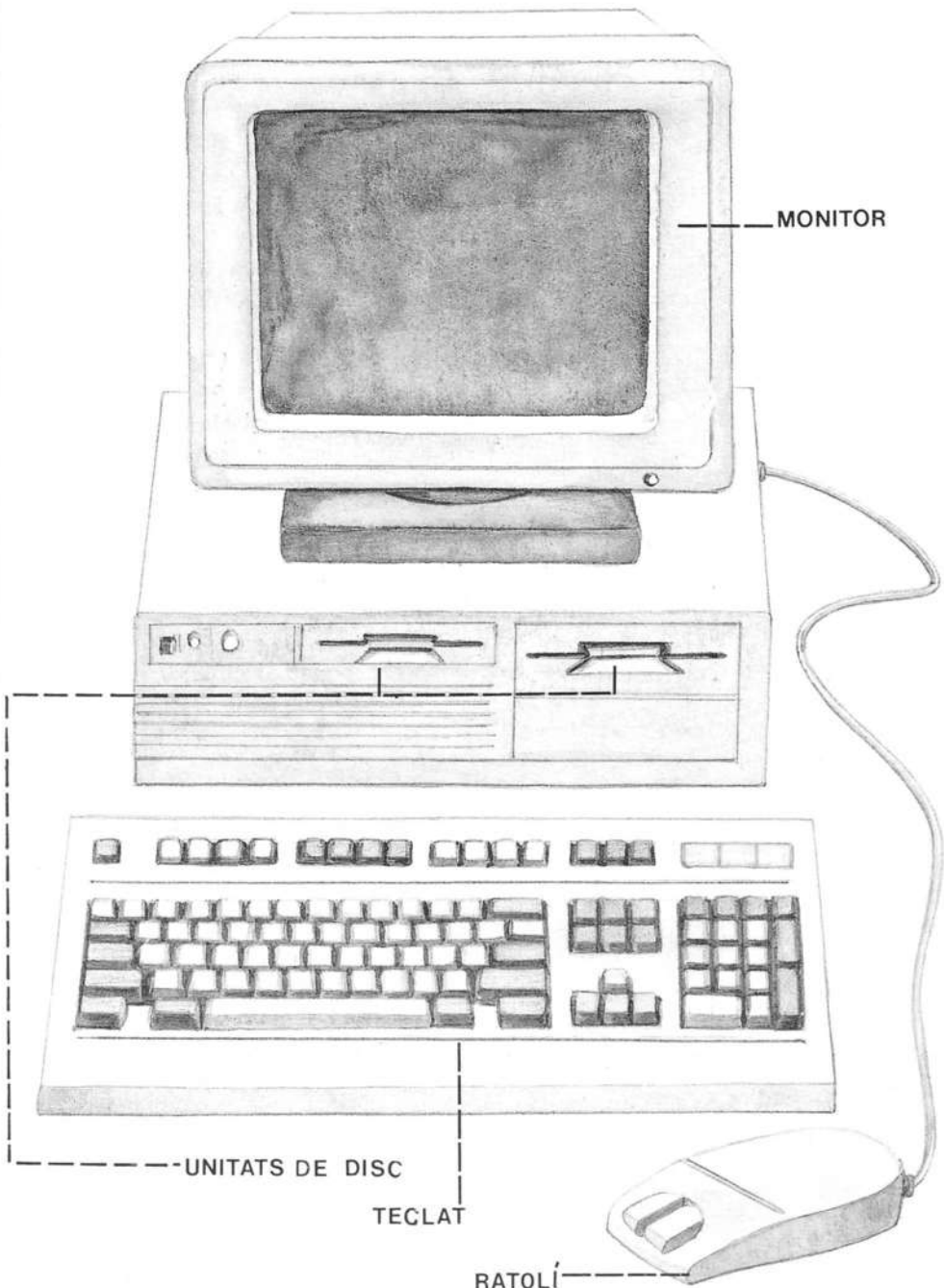
17 **escàner** m

S escáner; explorador
E scanner

18 **impresora** f

connectar la impressora; desconnectar la impressora

S impresora
E printer

RATOLÍ

19 interfície f

interfície en paral·lel; interfície en sèrie

S interfaz

E interface

20 llapis electrònic m

veg. llapis òptic

21 llapis òptic m

sin. llapis selector; llapis electrònic

S lápiz óptico

E light pen

22 llapis selector m

veg. llapis òptic

23 maneta de jocs f

S palanca de juegos

E joystick

24 memòria f

S memoria
E memory

25 mòdem m

nota: terme format a partir de l'anglès *modulator-demodulator* (modulador-desmodulador)

S modem
E modem

26 monitor m

encendre el monitor; apagar el monitor

S monitor
E monitor

27 perifèric m

nota: el teclat, l'escàner i el ratolí són perifèrics d'entrada; el monitor, la impressora i el traçador són perifèrics de sortida; el mòdem és un perifèric d'entrada-sortida

S periférico
E peripheral device

28 plòter m

veg. traçador

29 ratolí m

moure el ratolí; desplaçar el ratolí per la pantalla

S ratón

E mouse

30 tauleta gràfica f

S tableta gráfica

E graphic tablet

31 teclat m

teclat estàndard; teclat ampliat

S teclado

E keyboard

32 traçador m

sin. plòter

S trazador

E plotter

33 unitat central de procés f

nota: l'abreviatura anglesa CPU [sé-pé-ú] és molt utilitzada; l'abreviatura catalana és UCP [u-sé-pé]

S unidad central de proceso
E central processing unit

34 unitat de disc f

unitat de disc interna; unitat de disc externa

nota: és molt usual també la forma 'disquera'

S unidad de disco
E disk unit

3. PARTS DEL MICROORDINADOR

3.1 Teclat

35 **barra espaciadora** f
sin. espaciador

S espaciador

E space bar

36 **espaiador** m
veg. barra espaciadora

37 **tabulador** m

S tabulador

E tab key

38 **tecla** f

prémer una tecla; polsar una tecla; pitjar una tecla; bloquejar una tecla; mantenir (premuda) una tecla

S tecla

E key

39 tecla d'alternativa f

nota: en els teclats castellans, hi posa 'alt'

- S tecla de alternativa
- E alternate key; alt key

40 tecla d'alternativa gràfica f

tecla que permet d'escriure els caràcters semigràfics que es troben a la part frontal del teclat

nota: en els teclats castellans, hi posa 'alt gr'

- S tecla de alternativa gràfica
- E alt graphic key

41 tecla d'avançar pàgina f

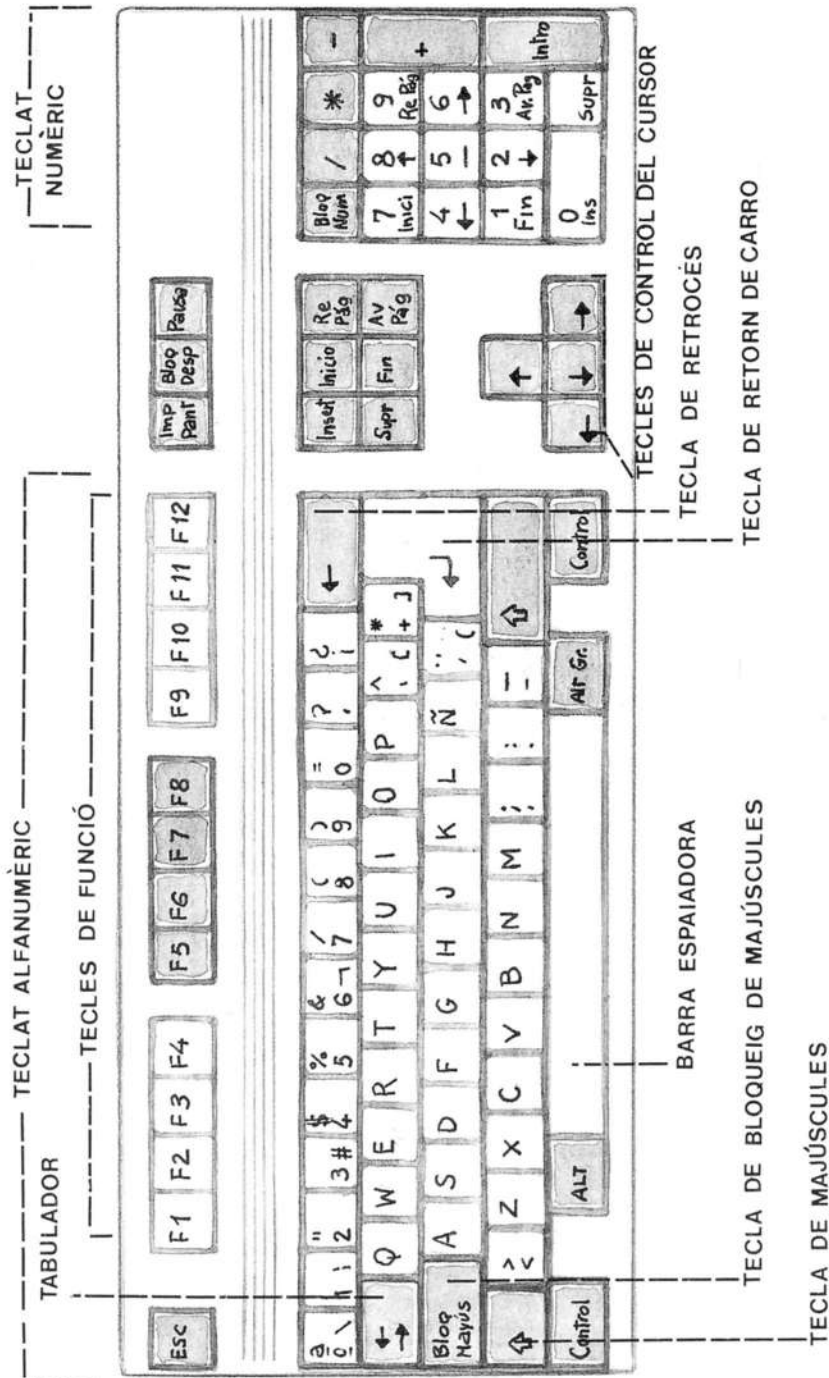
nota: en els teclats castellans, hi posa 'av pág'

- S tecla de avançar pàgina
- E page up key

42 tecla d'esborrar f

sin. tecla de suprimir

tecla que esborra caràcters cap a la dreta, a partir de la posició del cursor

nota: en els teclats castellans hi posa 'supr'

S tecla de borrar; tecla de suprimir
E delete key

43 tecla d'escapada f

nota: en els teclats castellans hi posa 'esc'

S tecla de escape
E escape key

44 tecla d'impressió de pantalla f

nota: en els teclats castellans, sol posar 'impr pant' o 'prt scr'

S tecla de impresión de pantalla
E print screen key

45 tecla d'inserir f

tecla que activa i desactiva la funció d'inserir caràcters o de sobre escriure-hi

nota: en els teclats castellans hi posa 'ins' o 'insert'

S tecla de insertar
E insert key

46 tecla de bloqueig de majúscules f

S tecla de bloqueo de mayúsculas
E caps lock key

47 tecla de control f

nota: en els teclats castellans, hi sol posar 'control' o 'ctrl'

S tecla de control
E control key

48 tecla de funció f

un teclat amb deu (dotze, setze) tecles de funció

S tecla de función
E function key

49 tecla de majúscules f

S tecla de mayúsculas
E shift key

50 tecla de pausa f

nota: en els teclats castellans hi sol posar 'pausa' o 'break'

S tecla de pausa
E break key

51 tecla de posició final f

tecla que permet d'anar a final de línia, de pàgina o de document

nota: en els teclats castellans, hi posa 'fin'

S tecla de posición final
E end key

52 tecla de posició inicial f

tecla que permet d'anar a començament de línia, de pàgina o de document

nota: en els teclats castellans, hi posa 'inicio'

S tecla de posición inicial; tecla de inicio
E home key

53 tecla de retorn [de carro] f

tecla que serveix per fer un retorn de carro i també per executar instruccions

fer un retorn [de carro]; escriure el codi d'accés i fer un retorn per confirmar-lo

nota: pot estar indicat amb les formes 'cr', 'intro', 'enter' o 'return'

S tecla de retorno [de carro]
E return key; enter key

54 tecla de retrocedir pàgina f

nota: en els teclats castellans, hi posa 're pág'

S tecla de retroceder página
E page down key

55 tecla de retrocés f

tecla que esborra caràcters cap a l'esquerra, a partir de la posició del cursor

S tecla de retroceso
E backspace key

56 tecla de suprimir f

sin. tecla d'esborrar

57 teclat alfanumèric m

S teclado alfanumérico
E alphanumeric keypad

58 teclat numèric m

S teclado numérico
E numeric keypad

59 teclejar v intr

S teclear
E to type

3.2 Monitor

60 botó d'intensitat m

veg. botó de lluminositat

61 botó de contrast m

S botón de contraste

E contrast button

62 botó de lluminositat m

sin. botó d'intensitat

S botón de brillo

E brightness button

63 cursor m

*moure el cursor; desplaçar el cursor per la pantalla;
les tecles de control del cursor*

S cursor

E cursor

64 filtre de pantalla m

S filtro de pantalla
E screen filter

65 interruptor m

S interruptor
E power switch

66 pantalla f

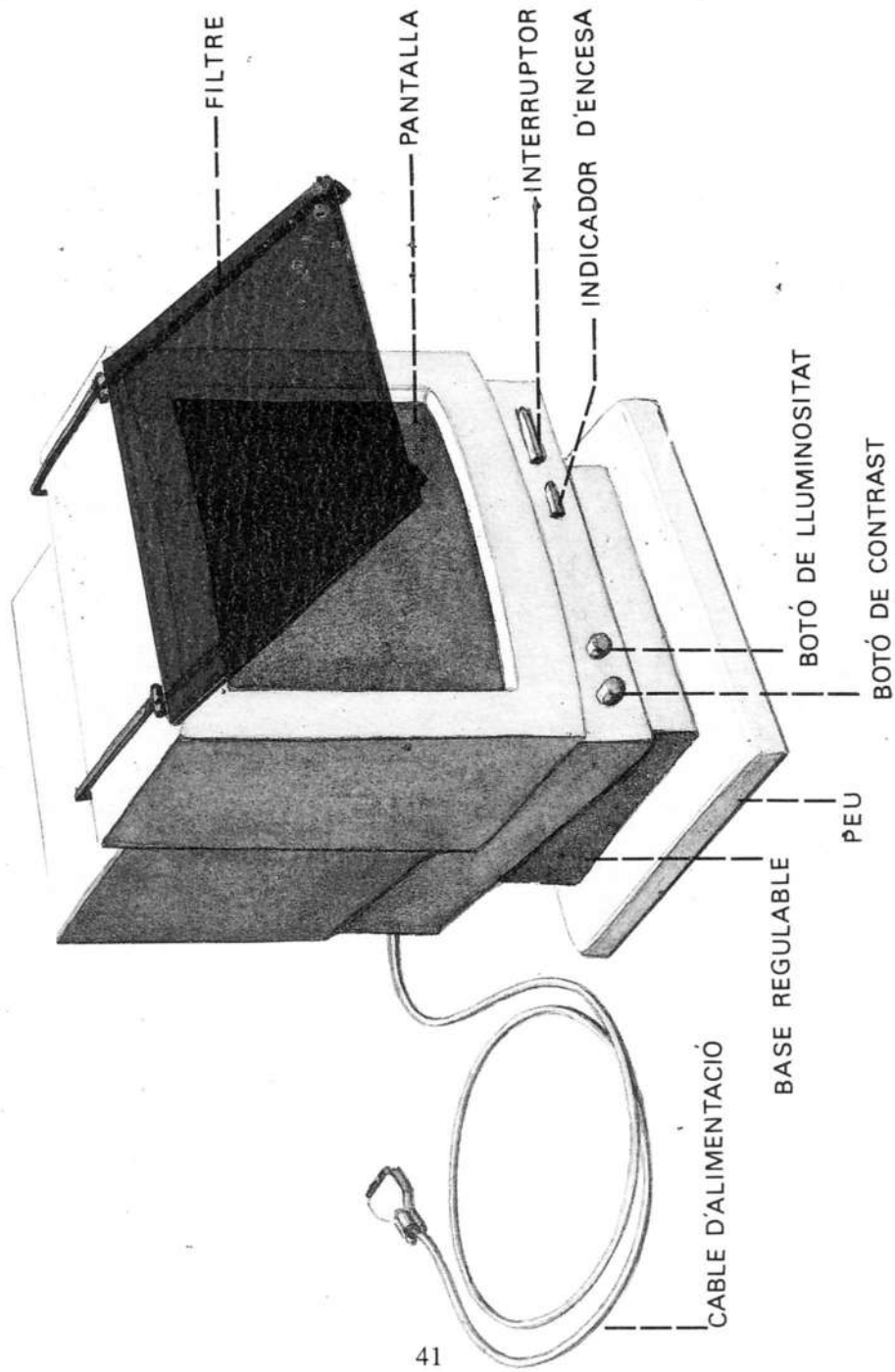
*pantalla de text [o alfanumèrica]; pantalla gràfica;
pantalla de cristall líquid; pantalla de plasma
pantalla monocroma; pantalla en colors*

S pantalla
E screen; display

67 píxel m

nota: terme format a partir de l'anglès 'picture element': punt d'imatge, element d'imatge

S pixel
E pixel

68 resolució f

alta resolució; baixa resolució

S resolució

E resolution

69 visualització f

acció de veure informació per pantalla

S visualización

E display

3.3 Impressora

70 alimentador de paper m

accessori que s'utilitza per alimentar les impressores (sobretot matricials) de fulls de paper solts

- S alimentador de papel
- E sheet feeder

71 amplada de carro f

mesura que fa referència al nombre de columnes o caràcters de mida normal que pot imprimir una impressora en una sola línia

una amplada de carro de vuitanta columnes

- S anchura del carro
- E carriage width

72 capçal d'impressió m

- S cabeza de impresión; cabezal de impresión
- E printing head

73 carro m

S carro
E carriage

74 cartutx de cinta m

cartutx que conté la cinta tintada d'algunes impressores

S cartucho de cinta
E tape cartridge

75 impressió f

*impressió d'alta qualitat; impressió de baixa qualitat;
impressió condensada; impressió doble; impressió proporcional
impressió unidireccional; impressió bidireccional*

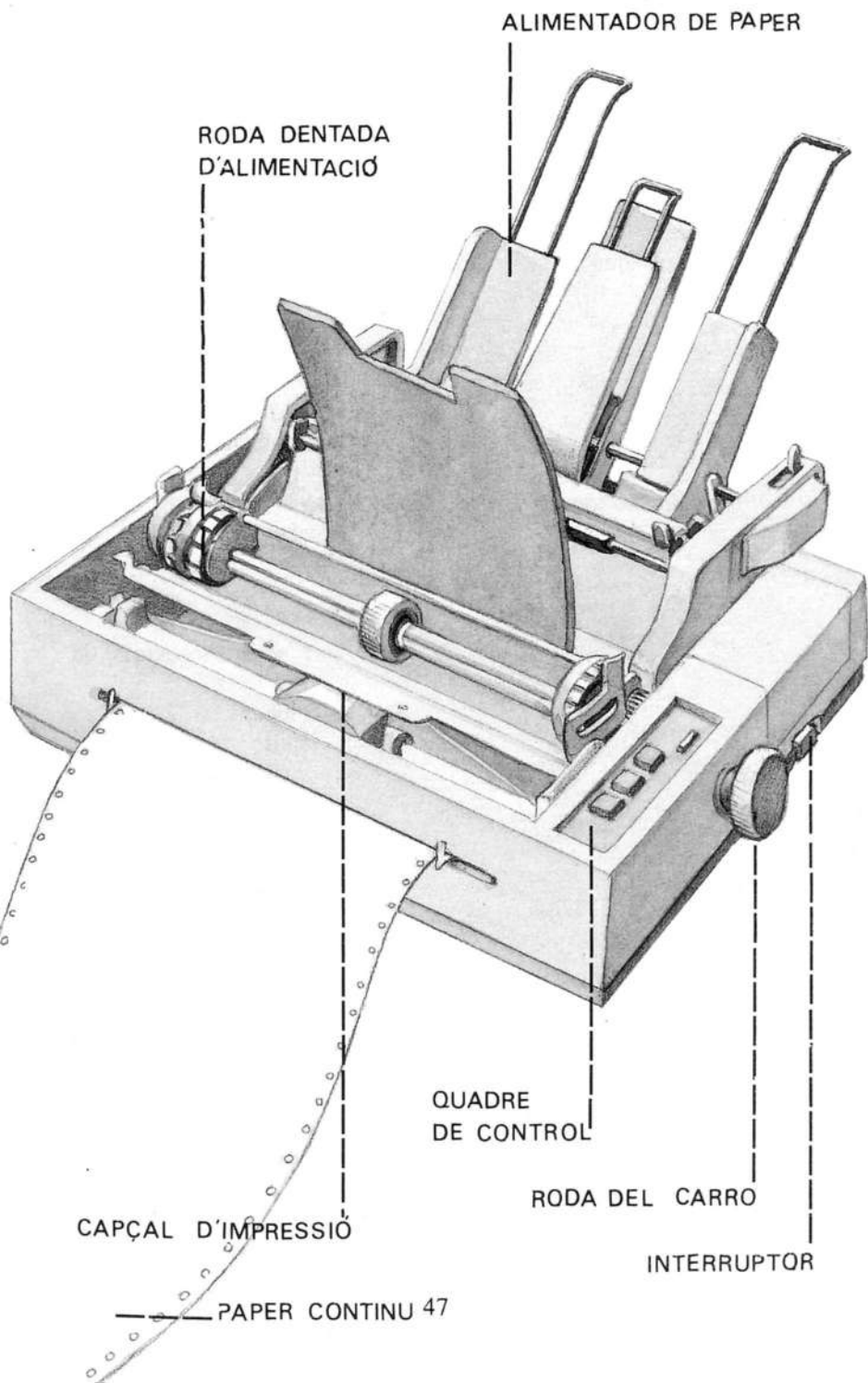
S impresión
E printing

76 impressora d'impacte f

veg. impressora de percussió

77 impressora d'injecció f

veg. impressora de raig de tinta

78 impressora de percussió f
sin. impressora d'impacte

S impresora de percusión; impresora de impacto
E impact printer

79 impressora de raig de tinta f
sin. impressora d'injecció

S impresora de chorro de tinta; impresora de inyección
E ink jet printer

80 impressora làser f

S impresora láser
E laser printer

81 impressora matricial f

S impresora matricial
E dot [matrix] printer

82 impressora tèrmica f

S impresora térmica
E thermal printer

83 imprimir v tr

imprimir llistats; imprimir un document sencer

S imprimir

E to print

84 interruptor m

S interruptor

E power switch

85 joc de caràcters m

S juego de caracteres

E character set

86 llistat m

llista sortida d'una impressora

treure un llistat d'etiquetes; imprimir un llistat d'adreces

nota: 'l·listat' prové de 'paper l·listat', és a dir, de paper amb l·listes o franges

S listado

E listing

87 matriu de punts f

matriu que conté el nombre d'agulles necessàries per formar un caràcter en les impressores matricials (o d'injectors, en impressores de raig de tinta)

una matriu de 24 agulles; una matriu de 48 injectors

nota: habitualment es fa servir la forma reduïda 'matriu'

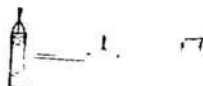
S matriz de puntos

E dot matrix

88 modalitat d'impressió f

S modalidad de impresión

E printing mode

UNIVERSITAT DE
SERVEI DE LLIBRES

89 paper continu m

S papel continuo

E continuous form

90 quadre de control m

quadre que permet de controlar el funcionament de la impressora per mitjà de tecles o botons i de llums o indicadors

S panel de control

E control panel

91 roda dentada d'alimentació f

roda proveïda d'uns pius que permeten d'arrossegar el paper continu de la impressora

- S rueda dentada de alimentación
- E pin feed tractor

92 safata d'alimentació f

accessori que s'utilitza per alimentar les impressores (sobretot làser) de fulls de paper solts

- S bandeja de alimentación
- E paper tray

93 tambor m

- S tambor
- E drum

94 tipus de lletra m

Times, Helvètica i Courier són tres famílies de tipus de lletra diferents

nota: els tipus de lletra poden ser de diverses mides (mesurades en punts) i de diversos estils: subratllat, cursiva, negreta, lletra buida... en aquest cas, quan s'indica el conjunt, se sol parlar de 'família de tipus'

S tipo de letra
E type font; font

95 *tinta en pols f
veg. tòner

96 *tinta magnètica f
veg. tòner

97 *tòner m
sin. tinta en pols; tinta magnètica

posar el cartutx de tòner; canviar el cartutx de tòner

S toner; tinta magnética
E toner; magnetic ink

98 velocitat d'impressió f

velocitat a què s'imprimeixen els caràcters en una impressora

nota: la velocitat d'impressió normalment es mesura en caràcters per segon (abreujat: cps) o en pàgines per minut (abreujat: ppm)

S velocidad de impresión
E print rate

3.4 Ratolí

99 **botó del ratolí** m

sin. tecla del ratolí

prémer el botó del ratolí; polsar dues vegades el botó esquerre del ratolí; prémer el botó del ratolí i arrossegar-lo fins a seleccionar una opció del menú

S botón del ratón; tecla del ratón

E mouse button

100 ***clic** m

acció de prémer el botó del ratolí i després deixar-lo anar

fer un clic; fer dos clics (o fer doble clic) per executar una instrucció

S clic

E click

101 ***clicar** v intr

fer clic amb el ratolí

clicar dues vegades per executar la instrucció

S clicar
E to click

102 controlador del ratolí m

arxiu que controla el funcionament del ratolí des del sistema operatiu de l'ordinador

S controlador del ratón
E mouse driver

103 esfera mòbil f

bola de silicona o de cautxú que permet de desplaçar el ratolí per damunt de l'estora o de la taula de treball

S esfera móvil
E rubber ball

104 *estora f

superfície de treball en forma d'estora rectangular per on es desplaça el ratolí

S almohadilla
E mouse pad

105 tecla del ratolí f
veg. botó del ratolí

3.5 Disc

106 *aparcament m

procediment que fa que l'ordinador desplaci els capçals de lectura-escritura, de manera que protegeix el disc dur contra cops accidentals

S aparcamiento
E parking

107 capçal de lectura-escritura m

dispositiu que permet de llegir i escriure informació en un disc

S cabeza de lectura-escritura
E read/write head

108 cara f

disquet d'una cara; un disquet formatat per totes dues cares

S cara
E head

109 **cilindre** m

S cilindro
E cylinder

110 **densitat** f

disc de densitat normal; disc de doble densitat; disc d'alta densitat

S densidad
E density

111 **etiqueta** f

adhesiu utilitzat per identificar externament el contingut d'un disc

S etiqueta
E label

112 ***etiqueta de volum** f

nom que serveix per identificar internament el contingut d'un disc

S etiqueta de volumen
E volume label

113 **pista** f

S pista
E track

114 polzada f

unitat de mesura que s'utilitza per designar els tipus de disquet

disquet de 3,5 polzades; disquet de 5,25 polzades [disquet de tres polzades i mitja; disquet de cinc polzades i quart]

S pulgada
E inch

115 sector m

S sector
E sector

3.6 Memòria

116 bit m

unitat mínima d'informació en un microordinador

nota: el 'bit' és xifra binària que pot valer 0 o 1

S bit
E bit

117 byte m

sin. octet

unitat d'informació formada normalment per una cadena de vuit bits

nota: un 'byte' correspon, normalment, a un caràcter (abreujat: *B*); s'utilitza com a mesura de capacitat: 'aquest arxiu m'ocupa 700 bytes'

S byte
E byte

118 disc RAM m

veg. disc RAM

119 **disc virtual** m

sin. disc RAM

S disco virtual; disco RAM

E virtual disk; RAM disk

120 **emmagatzemar** v tr

desar informació en algun lloc de la memòria d'un ordinador

S almacenar

E to store

121 **kilobyte** m

sin. quiloctet

mesura de capacitat que equival a 1024 bytes

un disc de 720 K [un disc de set-centes vint kas]

nota: (en càlculs aproximats es fa equivaler a 1000 bytes); se sol abreujar *Kb*, *KB* o *K* i sovint es pronuncia de forma abreujada: [ka]

S kilobyte

E kilobyte

122 **megabyte** m

sin. megaoctet

mesura de capacitat que equival a 1024 kilobytes

un disc dur de 32 megabytes; un arxiu de 3,5 Mb [un arxiu de tres megues i mig]

nota: (en càlculs aproximats es fa equivaler a 1000 Kb, o sigui, a 1 000 000 de bytes); se sol abreujar *Mb*, *MB* o *M*; s'utilitza, correntment, en forma abreujada: 'mega'

S megabyte

E megabyte

123 **megaoctet** m

veg. megabyte

124 ***memòria d'accés aleatori** f

veg. memòria RAM

125 ***memòria d'accés ràpid** f

veg. memòria RAM

126 **memòria intermèdia** f

memòria que utilitzen alguns perifèrics (sobretot les impressores) per emmagatzemar informació de manera transitòria

nota: la forma 'memòria tampó' és incorrecta

S memoria intermedia

E buffer storage; buffer

127 **memòria magnètica** f

S memoria magnética
E magnetic memory

128 ***memòria morta** f

veg. memòria RAM

129 ***memòria protegida** f

veg. memòria ROM

130 **memòria RAM** f

sin. *memòria viva; *memòria d'accés aleatori; *memòria d'accés ràpid

nota: la sigla anglesa és *RAM* i és la denominació més usual en català

S memoria de acceso aleatorio; memoria viva
E random access memory

131 **memòria ROM** f

sin. *memòria morta; *memòria solament de lectura;
*memòria protegida

nota: la sigla anglesa és *ROM* i és la denominació més usual en català

S memòria de sòlo lectura; memòria muerta
E read only memory

132 *memòria solament de lectura f
veg. memòria ROM

133 *memòria viva f
veg. memòria RAM

134 octet m
veg. byte

135 quiloctet m
veg. kilobyte

3.7 Unitat central de procés

136 **adreça** f

S dirección

E address

137 **bus** m

S bus

E bus

138 **controlador de disc** m

S controlador de disco

E disk controller

139 **coprocessador matemàtic** m

S coprocesador matemático

E math coprocessor

140 **inicialització** f

acció de posar un dispositiu en estat inicial

nota: és l'operació que s'executa quan s'engega l'ordinador

S inicialización

E initialization

141 **microprocessador** m

S microprocesador

E microprocessor

142 **placa base** f

sin. placa principal; targeta del sistema

S placa base

E motherboard; system board

143 **placa principal** f

veg. placa base

144 **ranura d'expansió** f

S ranura de expansión

E expansion slot

145 **sòcol** m

aquest ordinador duu un sòcol per incorporar-hi un coprocessador matemàtic

S zócalo

E socket

146 **targeta del sistema** f

veg. placa base

147 **targeta gràfica** f

dispositiu que determina la resolució de la pantalla de l'ordinador

S tarjeta gráfica

E graphic card

148 **tecla de reinicialització** f

en alguns ordinadors, tecla (o botó) que permet de tornar a posar l'ordinador en estat inicial

S tecla de reinicialización

E reset key

149 ***velocitat de rellotge** f

velocitat amb què opera el microprocessador de la unitat central de procés

nota: es mesura en Megahertz (Mhz), que és la unitat de freqüència

S velocidad de reloj

E clock speed

150 **xip** m

S chip

E chip

4. SISTEMA OPERATIU

151 arbre de directoris m

estructura de directoris d'un disc, visualitzada en forma arbòria

- S árbol de directorios
- E tree directory

152 arxiu m

sin. fitxer

nota: tot i que 'arxiu' i 'fitxer' s'usen normalment com a sinònims, a vegades 'arxiu' pot tenir el sentit més general de 'fitxer de fitxers'

- S archivo; fichero
- E file; archive

153 arxiu de processament per lots m

arxiu d'instruccions del sistema operatiu

- S archivo de proceso por lotes
- E batch file

154 arxiu de text m

arxiu que conté informació que es pot llegir

S archivo de texto

E text file

155 arxiu executable m

arxiu que conté instruccions que el sistema operatiu pot executar

S archivo ejecutable

E command file

156 arxiu ocult m

S archivo oculto

E hidden file

157 atribut m

atributs de protecció d'un disquet

S atributo

E attribute

158 camí m

sin. ruta; via

S camino; ruta; vía
E path

159 **cancel·lar** v tr

interrompre l'execució d'un programa, d'una instrucció, etc.

S cancelar
E to cancel

160 **caràcter** m

S carácter
E character

161 **caràcter multivalent** m

caràcter que pot substituir tot o part del nom (o de l'extensió) d'un arxiu

nota: sol ser l'asterisc (*) o l'interrogant (?)

S comodín
E wildcard

162 **comanda** f

veg. instrucció

163 comparació d'arxius f

acció de comparar dos arxius per comprovar si són iguals

S comparación de archivos

E file comparison

164 còpia f

fer una còpia d'un disquet a un altre; fer una còpia d'un arxiu

S copia

E copy

165 còpia de seguretat f

fer una còpia de seguretat de tots els arxius

S copia de seguridad

E backup copy

166 copiar v tr

copiar un disquet; copiar un arxiu; copiar tot un subdirectori

S copiar

E to copy

167 **crear** v tr

crear un arxiu; crear un subdirectori

S crear

E to make

168 **data** f

data de creació d'un arxiu; data de modificació d'un arxiu; canviar la data del sistema operatiu

S fecha

E date

169 **directori** m

crear un directori; esborrar un directori; canviar el nom d'un directori; llistar el directori d'un disc; canviar de directori

S directorio

E directory

170 **directori arrel** m

directori principal d'un disc

S directorio raíz

E root directory

171 disquet d'arrencada m

disquet que permet inicialitzar el sistema operatiu de l'ordinador

S disquete de arranque
E boot disk

172 disquet d'origen m

en una còpia entre disquets, disquet del qual es transfereix la informació

S disquete origen
E source file

173 disquet de destinació m

en una còpia entre disquets, disquet al qual es transfereix la informació

S disquete de destino
E target file

174 editar v tr

fer sortir per pantalla el contingut d'un arxiu, ja sigui per llegir-lo o per escriure-hi

S editar -
E to edit

175 editor de text m

programa que serveix per editar arxius de text

nota: s'usa molt sovint en la forma abreujada 'editor'

S editor de texto

E text editor

176 esborrar v tr

esborrar un arxiu; esborrar un caràcter; esborrar la pantalla

S borrar

E to delete; to erase

177 executar v tr

efectuar les operacions especificades per un programa, per una instrucció, etc.

S ejecutar

E to execute

178 extensió d'arxiu f

S extensión de archivo

E file extension

179 **fitxer** m

sin. arxiu

S fichero

E file

180 **format** m

S formato

E format

181 **formatar** v tr

adaptar un suport a un format determinat, perquè el sistema pugui llegir i escriure-hi

formatar un disquet; formatar una cinta

S formatear

E to format

182 ***guardar** v tr

sin. *salvar

desar informació en algun dispositiu de la memòria, perquè no es perdi o s'esborri accidentalment

S salvar; guardar

E to save -

183 hora f

canviar l'hora del sistema operatiu

S hora

E hour

184 instrucció f

sin. comanda

executar una instrucció; cancel·lar una instrucció

S instrucció; comando

E command

185 nom d'arxiu m

canviar el nom d'un arxiu; indiqueu el nom i l'extensió de l'arxiu

S nombre de archivo

E file name

186 paràmetre m

S parámetro

E parameter

187 **ruta** f
veg. camí

188 ***salvar** v tr
veg. *guardar

189 **subdirectori** m

S subdirectorio
E subdirectory

190 **verificació de disc** f

comprovació de l'estat d'un disc (capacitat, espai disponible, errors físics o lògics, etc.)

S verificación de disco
E disk checking

191 **via** f
veg. camí

5. APLICACIONES

5.1 Termes comuns

192 ajuda f

tecla d'ajuda; menú d'ajuda

S ayuda
E help

193 *ajuda sensible al context f

ajuda en què el missatge visualitzat guarda relació amb aquell apartat del programa des d'on s'invoca

S ayuda sensible al contexto
E context-sensitive help

194 autoedició f

aplicació que permet de treure publicacions d'alta qualitat exclusivament amb mitjans microinformàtics

S autoedición
E desktop publishing

195 **autoeditor** m

programa d'autoedició

S autoeditor

E publisher

196 **biblioteca** f

col·lecció organitzada de programes documentats

nota: la forma 'llibreria' no és admissible, ja que es tracta d'un calc de l'anglès

S biblioteca; programoteca

E library

197 **caràcter de control** m

sin. codi de control

caràcter que activa una funció de control d'un programa determinat (per exemple: salt de pàgina)

S carácter de control; código de control

E control character

198 **codi de control** m

veg. caràcter de control

199 **conversacional** adj
veg. interactiu -iva

200 **cursor** m

S cursor
E cursor

201 **dada** f

informació susceptible de ser tractada informàticament

S dato
E data

202 **dialogat -ada** adj
veg. interactiu -iva

203 **disquet d'instal·lació** m

disquet que conté un fitxer executable, de manera que l'usuari pugui instal·lar el programa que conté de manera automàtica o interactiva

S disquete de instalación
E installation diskette

204 **finestra** f

obrir una finestra; tancar una finestra

S ventana

E window

205 **full de càlcul electrònic** m

S hoja de cálculo electrónica

E electronic spreadsheet

206 ***icona** f

representació simbòlica d'una funció per mitjà d'un dibuix

S icono

E icon

207 **interactiu -iva** adj

sin. conversacional; dialogat

dit de la interfície que permet una comunicació interactiva entre l'usuari i l'aplicació que fa servir

S interactivo; dialogado

E interactive; conversational

208 **interfície** f

component que determina la manera com una aplicació es comunica amb l'usuari

una interfície molt interactiva

S interfaz
E interface

209 **menú** m

S menú
E menu

210 **menú desplegable** m

nota: col.loquialment també és anomenat 'menú persiana'

S menú desplegable
E pull-down menu

211 ***paquet integrat** m

conjunt de programes presentats a l'usuari sota una mateixa interfície i amb grans possibilitats d'interconnexió i de transferència de dades entre ells

S paquete integrado
E package; software package

212 **resident** adj

dit del programa o instrucció que resideix en un determinat dispositiu de la memòria de l'ordinador

S residente

E resident

213 **utilitats** f pl

programa que permet a l'usuari de fer un seguit d'operacions de manteniment, neteja, gestió i recerca del disc de l'ordinador

un programa d'utilitats; usar les utilitats X per verificar un disquet

S utilidades

E utilities; tools

5.2. Processador de textos

214 **alinear** v tr

alinear un paràgraf a la dreta; alinear un encapçalament a l'esquerra

S alinear
E to align

215 **arxiu primari** m
veg. arxiu principal

216 **arxiu principal** m
sin. arxiu primari

S archivo principal; archivo primario
E primary file

217 **arxiu secundari** m

S archivo secundario
E secondary file

218 **bloc de text** m

marcar un bloc; activar la definició de bloc; copiar un bloc; esborrar un bloc; protegir un bloc; modificar un bloc

nota: s'usa molt sovint la forma reduïda 'bloc'

S bloque de texto

E text block

219 **capçalera** f

S encabezado

E heading

220 **centrar** v tr

S centrar

E to center

221 **classificació** f

sin. ordenació

classificació ascendent; classificació descendent

S clasificación; ordenación

E sorting

222 columna f

columnes paral·leles; columnes periodístiques; distància entre columnes; nombre de columnes

S column

E column

223 cursiva f

S cursiva

E italic

224 diccionari m

llista de paraules que permet als verificadors ortogràfics de comprovar l'ortografia d'un document

diccionari principal; diccionari suplementari; diccionari de sinònims; diccionari d'usuari

S diccionario

E dictionary

225 divisió de pantalla f

partició de la pantalla en dues finestres, que permet de treballar amb dos documents alhora

S división de pantalla
E screen splitting

226 document m

nom genèric que es dóna a qualsevol text que és tractat amb un processador de textos

guardar un document; recuperar un document; copiar un document

S documento
E document

227 document mestre m

S documento maestro
E master document

228 espaiat m

espai que hi ha entre els caràcters o paraules d'una mateixa ratlla

espaiat simple; doble espaiat

S espaciado
E spacing

229 **format** m

format de paràgraf; format de document; canviar el format de tot un text; format de data

S **formato**

E **format**

230 **fusió** f

acció de combinar en un document informació que prové de dues o més fonts

fusió d'arxius; fer una fusió de dos documents

S **fusión**

E **merge**

231 **guionatge** m

S **guionado**

E **hyphenation**

232 **inserir** v tr

escriure introduint el text dins una seqüència de caràcters que ja existeix

nota: la forma 'insertar' és incorrecta

S inserir; insertar
E to insert

233 **interlineat** m

espai que es deixa entre dues línies consecutives

S interlineado
E line spacing; line height

234 **justificació** f

justificació a la dreta; justificació a l'esquerra

S justificación
E justification

235 **justificar** v tr

fer que un paràgraf o una ratlla estiguin alineats per la dreta, per l'esquerra o respecte a tots dos costats

justificar una pàgina, un paràgraf, tot un document; justificar a l'esquerra

S justificar
E to justify

236 **línia** f

sin. ratlla

S línea

E line

237 **macrocomanda** f

veg. macroinstrucció

238 **macroinstrucció** f

sin. macrocomanda

cridar una macro; dissenyar una macro; executar una macro

nota: s'usa gairebé exclusivament la forma abreujada 'macro'

S macroinstrucción

E macro

239 **marge** m

marge dret; marge esquerre; marge superior; marge inferior; alinear els marges; fixar els marges

S margen

E margin

240 **negreta** f

S negrita; negrilla
E boldface; bold

241 **nota a peu de pàgina** f

S nota a pie de página
E footnote

242 **nota final** f

S nota final
E endnote

243 **numeració** f

numeració automàtica de paràgrafs, de ratlles, de notes

S numeración
E numbering

244 **ordenació** f

veg. classificació

245 pàgina f

avançar pàgina; retrocedir pàgina; posar el número de pàgina

S página

E page

246 paginació f

numeració de les pàgines d'un document

S paginación

E pagination; paging

247 paràgraf m

S párrafo

E paragraph

248 peu m

S pie

E foot

249 previsualització f

funció que permet de veure el document en pantalla gràfica, més o menys tal com sortirà imprès

S previsualización; vista previa
E preview

250 **processador de textos** m

S procesador de textos
E word processor

251 **processament de textos** m

S procesamiento de textos
E word processing

252 **ratlla** f

veg. línia

253 **recerca** f

recerca cap endavant; recerca cap endarrere

S búsqueda
E search

254 **reemplaçament** m

sin. substitució

reemplaçament sistemàtic; reemplaçament parcial

S reemplazo; substitución

E replacing

255 **rodona** f

S redonda

E plain

256 **sagnar** v tr

sagnar un paràgraf a la dreta, a l'esquerra

S sangrar

E to indent

257 **sagnia** f

S sangría

E indentation

258 **salt de pàgina** m

salt de pàgina automàtic; salt de pàgina forçat

S salto de página

E page break

259 sobrescriure v tr

escriure damunt una seqüència de caràcters que ja existeix, evitant així d'esborrar prèviament el text que ja no interessa de conservar

S sobrecribir

E to overwrite; to typeover

260 subíndex m

S subíndice

E subscript

261 subratllat m

S subrayado

E underline

262 substitució f

veg. reemplaçament

263 superíndex m

S superíndice

E superscript

264 **tabulador** m

fixar els tabuladors; canviar els tabuladors

S tabulador

E tab

265 **taula** f

graella que permet de tenir informació tabulada, organitzada en files i columnes

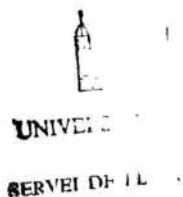
S tabla

E table

266 **tipus de lletra** m

S tipo de letra

E font type

267 **unitat de mesura** f

nota: les unitats de mesura més corrents en processadors de textos són: centímetres, polzades, punts i piques

S unidad de medida

E measure unit

268 **verificador ortogràfic** m

S verificador ortogràfico
E spelling-checker

269 **versaleta** f

S versalita
E small cap

5.3 Bases de dades

270 **banc de dades** m

conjunt organitzat de bases de dades

S banco de datos

E data bank

271 **base de dades** f

base de dades jeràrquica; base de dades relacional

S base de datos

E database

272 **camp** m

una base de dades amb tres camps; suprimir un camp de la base

S campo

E field

273 **camp clau** m

S campo clave

E key field

274 condició f

S condición

E condition

275 estructura f

crear l'estructura d'una base de dades; modificar l'estructura d'una base de dades

S estructura

E structure

276 etiqueta f

en alguns gestors de bases de dades, format de sortida de registres amb una estructura semblant a les etiquetes d'adreces

S etiqueta

E label

277 format de pantalla m

S formato de pantalla

E screen format

278 **gestor de bases de dades** m

sin. sistema de gestió de bases de dades

programa que permet gestionar una o més bases de dades

nota: per reducció se sol usar simplement 'base de dades'

S gestor de bases de datos

E data base manager

279 **índex** m

S índice

E index

280 **indexar** v tr

ordenar una base de dades per un camp clau

S indexar

E to index

281 **informe** m

S informe

E report

282 línia d'estat f

S línea de estado
E status line

283 línia de missatges f

S línea de mensajes
E message line

284 nom de camp m

S nombre de campo
E field name

285 ordenar v tr

organitzar una base de dades segons un patró d'ordenació determinat
(alfabètic ascendent, numèric descendent, etc.)

S ordenar
E to sort

286 petició f

S petición
E query

287 **punt indicatiu** m

S punto indicativo
E dot prompt

288 **registre** m

afegir registres; esborrar registres; editar un registre; copiar registres d'un arxiu a un altre

S registro
E record

289 **reindexar** v tr

tornar a indexar una base de dades

S reindexar
E to reindex

290 **reordenar** v tr

tornar a ordenar una base de dades

S reordenar
E to resort

291 sistema de gestió de bases de dades f
sin. gestor de bases de dades

S sistema de gestión de bases de datos
E database management system

292 tipus de camp m

alguns tipus de camp són: caràcter, numèric, data, lògic...

S tipo de campo
E field type

4. Índexs

Índex català

adreça, 136
ajuda, 192
ajuda sensible al context, 193
alimentador de paper, 70
alineat, 214
amplada de carro, 71
aparcament, 106
arbre de directoris, 151
arxiu, 152
arxiu de processament per lots, 153
arxiu de text, 154
arxiu executable, 155
arxiu ocult, 156
arxiu primari, 215
arxiu principal, 216
arxiu secundari, 217
atribut, 157
autoedició, 194
autoeditor, 195
banc de dades, 270
barra espaiadora, 35
base de dades, 271

biblioteca, 196
bit, 116
bloc de text, 218
botó d'intensitat, 60
botó de contrast, 61
botó de lluminositat, 62
botó del ratolí, 99
bus, 137
byte, 117
cable d'alimentació, 9
camí, 158
camp, 272
camp clau, 273
cancel·lar, 159
capçal d'impressió, 72
capçal de lectura-escriptura, 107
capçalera, 219
cara, 108
caràcter, 160
caràcter de control, 197
caràcter multivalent, 161
carro, 73
cartutx de cinta, 74
centrar, 220
cilindre, 109
classificació, 221
clic, 100
clicar, 101
codi de control, 198
columna, 222

comanda, 162
comparació d'arxius, 163
condició, 274
controlador de disc, 138
controlador del ratolí, 102
conversacional , 199
còpia, 164
còpia de seguretat, 165
copiar, 166
coprocessador matemàtic, 139
crear, 167
cursiva, 223
cursor, 200
cursor, 63
dada, 201
data, 168
densitat, 110
dialogat -ada, 202
diccionari, 224
directori, 169
directori arrel, 170
disc CD-ROM, 10
disc dur, 11
disc fix, 12
disc flexible, 13
disc òptic compacte, 14
disc RAM, 118
disc rígid, 15
disc virtual, 119
disquet, 16

disquet d'arrencada, 171
disquet d'instal·lació, 203
disquet d'origen, 172
disquet de destinació, 173
divisió de pantalla, 225
document, 226
document mestre, 227
editar, 174
editor de text, 175
emmagatzemar, 120
esborrar, 176
escàner, 17
esfera mòbil, 103
espaïador, 36
espaïat, 228
estora, 104
estructura, 275
etiqueta, 111
etiqueta, 276
etiqueta de volum, 112
executar, 177
extensió d'arxiu, 178
filtre de pantalla, 64
finestra, 204
fitxer, 179
format, 180
format, 229
format de pantalla, 277
formatar, 181
full de càlcul electrònic, 205

fusió, 230
gestor de bases de dades, 278
guardar, 182
guionatge, 231
hora, 183
icona, 206
impressió, 75
impressora, 18
impressora d'impacte, 76
impressora d'injecció, 77
impressora de percussió, 78
impressora de raig de tinta, 79
impressora làser, 80
impressora matricial, 81
impressora tèrmica, 82
imprimir, 83
índex, 279
indexar, 280
informe, 281
inicialització, 140
inserir, 232
instrucció, 184
interactiu -iva, 207
interfície, 19
interfície, 208
interlineat, 233
interruptor, 65
interruptor, 84
joc de caràcters, 85
justificació, 234

justificar, 235
kilobyte, 121
línia, 236
línia d'estat, 282
línia de missatges, 283
llapis electrònic, 20
llapis òptic, 21
llapis selector, 22
l·listat, 86
macrocomanda, 237
macroinstrucció, 238
maneta de jocs, 23
marge, 239
matriu de punts, 87
megabyte, 122
megaoctet, 123
memòria, 24
memòria d'accés aleatori, 124
memòria d'accés ràpid, 125
memòria intermèdia, 126
memòria magnètica, 127
memòria morta, 128
memòria protegida, 129
memòria RAM, 130
memòria ROM, 131
memòria solament de lectura, 132
memòria viva, 133
menú, 209
menú desplegable, 210
microordinador, 1

microprocessador, 141
modalitat d'impressió, 88
mòdem, 25
monitor, 26
negreta, 240
nom d'arxiu, 185
nom de camp, 284
nota a peu de pàgina, 241
nota final, 242
numeració, 243
octet, 134
ordenació, 244
ordenar, 285
ordinador, 2
ordinador compatible, 3
ordinador de sobretaula, 4
ordinador domèstic, 5
ordinador personal, 6
ordinador portable, 7
ordinador portàtil, 8
pàgina, 245
paginació, 246
pantalla, 66
paper continu, 89
paquet integrat, 211
paràgraf, 247
paràmetre, 186
perifèric, 27
petició, 286
peu, 248

pista, 113
píxel, 67
placa base, 142
placa principal, 143
plòter, 28
polzada, 114
previsualització, 249
processador de textos, 250
processament de textos, 251
punt indicatiu, 287
quadre de control, 90
quiloctet, 135
ranura d'expansió, 144
ratlla, 252
ratolí, 29
recerca, 253
reemplaçament, 254
registre, 288
reindexar, 289
reordenar, 290
resident, 212
resolució, 68
roda dentada d'alimentació, 91
rodona, 255
ruta, 187
safata d'alimentació, 92
sagnar, 256
sagnia, 257
salt de pàgina, 258
salvar, 188

sector, 115
sistema de gestió de bases de dades, 291
sobrescriure, 259
sòcol, 145
subdirectori, 189
subíndex , 260
subratllat, 261
substitució, 262
superíndex, 263
tabulador, 264
tabulador, 37
tambor, 93
targeta del sistema , 146
targeta gràfica, 147
taula, 265
tauleta gràfica, 30
tecla, 38
tecla d'alternativa, 39
tecla d'alternativa gràfica, 40
tecla d'avançar pàgina, 41
tecla d'esborrar, 42
tecla d'escapada, 43
tecla d'impressió de pantalla, 44
tecla d'inserir, 45
tecla de bloqueig de majúscules, 46
tecla de control, 47
tecla de funció, 48
tecla de majúscules, 49
tecla de pausa, 50
tecla de posició final, 51

tecla de posició inicial, 52
tecla de reinicialització, 148
tecla de retorn [de carro], 53
tecla de retrocedir pàgina, 54
tecla de retrocés, 55
tecla de suprimir, 56
tecla del ratolí, 105
teclat, 31
teclat alfanumèric, 57
teclat numèric, 58
teclejar, 59
tinta en pols, 95
tinta magnètica, 96
tipus de camp, 292
tipus de lletra, 266
tipus de lletra, 94
tòner, 97
traçador, 32
unitat central de procés, 33
unitat de disc, 34
unitat de mesura, 267
utilitats , 213
velocitat d'impressió, 98
velocitat de rellotge, 149
verificació de disc, 190
verificador ortogràfic, 268
versaleta, 269
via, 191
visualització, 69
xip, 150

Índex castellà

alimentador de papel, 70
alineal, 214
almacenar, 120
almohadilla, 104
anchura del carro, 71
aparcamiento, 106
árbol de directorios, 151
archivo, 152
archivo de proceso por lotes, 153
archivo de texto, 154
archivo ejecutable, 155
archivo oculto, 156
archivo primario, 216
archivo principal, 216
archivo secundario, 217
atributo, 157
autoedición, 194
autoeditor, 195
ayuda, 192
ayuda sensible al contexto, 193
banco de datos, 270
bandeja de alimentación, 92
base de datos, 271
biblioteca, 196

bit, 116
bloque de texto, 218
borrar, 176
botón de brillo, 62
botón de contraste, 61
botón del ratón, 99
bus, 137
búsqueda, 253
byte, 117
cabeza de impresión, 72
cabeza de lectura-escritura, 107
cabezal de impresión, 72
cable de alimentación, 9
camino, 158
campo, 272
campo clave, 273
cancelar, 159
cara, 108
carácter, 160
carácter de control, 197
carro, 73
cartucho de cinta, 74
centrar, 220
cilindro, 109
clasificación, 221
clic, 100
clicar, 101
código de control, 197
columna, 222
comando, 184

comodín, 161
comparación de archivos, 163
condición, 274
controlador de disco, 138
controlador del ratón, 102
copia, 164
copia de seguridad, 165
copiar, 166
coprocesador matemático, 139
crear, 167
cursiva, 223
cursor, 200
cursor, 63
chip, 150
dato, 201
densidad, 110
dialogado, 207
diccionario, 224
dirección, 136
directorio, 169
directorio raíz, 170
disco CD-ROM, 14
disco duro, 11
disco fijo, 11
disco flexible, 13
disco óptico compacto, 14
disco RAM, 119
disco virtual, 119
disquete, 13
disquete de arranque, 171

disquete de destino, 173
disquete de instalación, 203
disquete origen, 172
división de pantalla, 225
documento, 226
documento maestro, 227
editar, 174
editor de texto, 175
ejecutar, 177
encabezado, 219
escáner, 17
esfera móvil, 103
espaciado, 228
espaciador, 35
estructura, 275
etiqueta, 111
etiqueta, 276
etiqueta de volumen, 112
explorador, 17
extensión de archivo, 178
fecha, 168
fichero, 179
filtro de pantalla, 64
formatear, 181
formato, 180
formato, 229
formato de pantalla, 277
fusión, 230
gestor de bases de datos, 278
guardar, 182

guionado, 231
hoja de cálculo electrónica, 205
hora, 183
icono, 206
impresión, 75
impresora, 18
impresora de chorro de tinta, 79
impresora de impacto, 78
impresora de inyección, 79
impresora de percusión, 78
impresora láser, 80
impresora matricial, 81
impresora térmica, 82
imprimir, 83
indexar, 280
índice, 279
informe, 281
inicialización, 140
insertar, 232
insertar, 232
instrucción, 184
interactivo, 207
interfaz, 19
interfaz, 208
interlineado, 233
interruptor, 65
interruptor, 84
juego de caracteres, 85
justificación, 234
justificar, 235

kilobyte, 121
lápiz óptico, 21
línea, 236
línea de estado, 282
línea de mensajes, 283
listado, 86
macroinstrucción, 238
margen, 239
matriz de puntos, 87
megabyte, 122
memoria, 24
memoria de acceso aleatorio, 130
memoria de sólo lectura, 131
memoria intermedia, 126
memoria magnética, 127
memoria muerta, 131
memoria viva, 130
menú, 209
menú desplegable, 210
microordenador, 1
microprocesador, 141
modalidad de impresión, 88
modem, 25
monitor, 26
negrilla, 240
negrita, 240
nombre de archivo, 185
nombre de campo, 284
nota a pie de página, 241
nota final, 242

numeración, 243
ordenación, 221
ordenador, 2
ordenador compatible, 3
ordenador de sobremesa, 4
ordenador doméstico, 5
ordenador personal, 6
ordenador portátil, 8
ordenar, 285
página, 245
paginación, 246
palanca de juegos, 23
panel de control, 90
pantalla, 66
papel continuo, 89
paquete integrado, 211
parámetro, 186
párrafo, 247
periférico, 27
petición, 286
pie, 248
pista, 113
pixel, 67
placa base, 142
previsualización, 249
procesador de textos, 250
procesamiento de textos, 251
programoteca, 196
pulgada, 114
punto indicativo, 287

ranura de expansión, 144
ratón, 29
redonda, 255
reemplazo, 254
registro, 288
reindexar, 289
reordenar, 290
residente, 212
resolución, 68
rueda dentada de alimentación, 91
ruta, 158
salto de página, 258
salvar, 182
sangrar, 256
sangría, 257
sector, 115
sistema de gestión de bases de datos, 291
sobreescribir, 259
subdirectorío, 189
subíndice, 260
subrayado, 261
substitución, 254
superíndice, 263
tabla, 265
tableta gráfica, 30
tabulador, 264
tabulador, 37
tambor, 93
tarjeta gráfica, 147
tecla, 38

tecla de alternativa, 39
tecla de alternativa gráfica, 40
tecla de avanzar página, 41
tecla de bloqueo de mayúsculas, 46
tecla de borrar, 42
tecla de control, 47
tecla de escape, 43
tecla de función, 48
tecla de impresión de pantalla, 44
tecla de inicio, 52
tecla de insertar, 45
tecla de mayúsculas, 49
tecla de pausa, 50
tecla de posición final, 51
tecla de posición inicial, 52
tecla de reinicialización, 148
tecla de retorno [de carro], 53
tecla de retroceder página, 54
tecla de retroceso, 55
tecla de suprimir, 42
tecla del ratón, 99
teclado, 31
teclado alfanumérico, 57
teclado numérico, 58
teclear, 59
tinta magnética, 97
tipo de campo, 292
tipo de letra, 266
tipo de letra, 94
toner, 97

trazador, 32
unidad central de proceso, 33
unidad de disco, 34
unidad de medida, 267
utilidades, 213
velocidad de impresión, 98
velocidad de reloj, 149
ventana, 204
verificación de disco, 190
verificador ortográfico, 268
versalita, 269
vía, 158
vista previa, 249
visualización, 69
zócalo, 145

Índex anglès

address, 136
align [to], 214
alphanumeric keypad, 57
alt graphic key, 40
alt key, 39
alternate key, 39
archive, 152
attribute, 157
backspace key, 55
backup copy, 165
batch file, 153
bit, 116
bold, 240
boldface, 240
boot disk, 171
break key, 50
brightness button, 62
buffer, 126
buffer storage, 126
bus, 137
byte, 117
cancel [to], 159
caps lock key, 46
carriage, 73

carriage width, 71
CD-ROM, 14
center [to], 220
central processing unit, 33
click, 100
click [to], 101
clock speed, 149
column, 222
command, 184
command file, 155
compatible computer, 3
computer, 2
condition, 274
context-sensitive help, 193
continous form, 89
contrast button, 61
control character, 197
control key, 47
control panel, 90
conversational, 207
copy, 164
copy [to], 166
cursor, 200
cursor, 63
cylinder, 109
character, 160
character set, 85
chip, 150
data, 201
data bank, 270

data base manager, 278
database, 271
database management system, 291
date, 168
delete key, 42
delete [to], 176
density, 110
desk computer, 4
desktop computer, 4
desktop publishing, 194
dictionary, 224
directory, 169
disk controller, 138
disk checking, 190
disk unit, 34
display, 66
display, 69
document, 226
dot matrix, 87
dot prompt, 287
dot [matrix] printer, 81
drum, 93
edit [to], 174
electronic spreadsheet, 205
end key, 51
endnote, 242
enter key, 53
erase [to], 176
escape key, 43
execute [to], 177

expansion slot, 144
feed cable, 9
field, 272
field name, 284
field type, 292
file, 179
file comparison, 163
file extension, 178
file name, 185
fixed disk, 11
floppy disk, 13
font, 94
font type, 266
foot, 248
footnote, 241
format, 180
format, 229
format [to], 181
function key, 48
graphic card, 147
graphic tablet, 30
hard disk, 11
head, 108
heading, 219
help, 192
hidden file, 156
home computer, 5
home key, 52
hour, 183
hyphenation, 231

icon, 206
impact printer, 78
inch, 114
indent [to], 256
indentation, 257
index, 279
index [to], 280
initialization, 140
ink jet printer, 79
insert [to], 232
insert key, 45
installation diskette, 203
interactive, 207
interface, 19
interface, 208
italic, 223
joystick, 23
justification, 234
justify [to], 235
key, 38
key field, 273
keyboard, 31
kilobyte, 121
label, 111
label, 276
laser printer, 80
library, 196
light pen, 21
line, 236
line height, 233

line spacing, 233
listing, 86
macro, 238
magnetic ink, 97
magnetic memory, 127
make [to], 167
margin, 239
master document, 227
math coprocessor, 139
measure unit, 267
megabyte, 122
memory, 24
menu, 209
merge, 230
message line, 283
microcomputer, 1
microprocessor, 141
modem, 25
monitor, 26
motherboard, 142
mouse, 29
mouse button, 99
mouse driver, 102
mouse pad, 104
numbering, 243
numeric keypad, 58
overwrite [to], 259
package, 211
page, 245
page break, 258

page down key, 54
page up key, 41
pagination, 246
paging, 246
paper tray, 92
paragraph, 247
parameter, 186
parking, 106
path, 158
peripheral device, 27
personal computer, 6
pin feed tractor, 91
pixel, 67
plain, 255
plotter, 32
portable computer, 8
power switch, 65
power switch, 84
preview, 249
primary file, 216
print rate, 98
print screen key, 44
print [to], 83
printer, 18
printing, 75
printing head, 72
printing mode, 88
publisher, 195
pull-down menu, 210
query, 286

RAM disk, 119
random access memory, 130
read only memory, 131
read/write head, 107
record, 288
reindex [to], 289
replacing, 254
report, 281
reset key, 148
resident, 212
resolution, 68
resort [to], 290
return key, 53
root directory, 170
rubber ball, 103
save [to], 182
scanner, 17
screen, 66
screen filter, 64
screen format, 277
screen splitting, 225
search, 253
secondary file, 217
sector, 115
sheet feeder, 70
shift key, 49
small cap, 269
socket, 145
software package, 211
sort [to], 285

- sorting, 221
- source file, 172
- space bar, 35
- spacing, 228
- spelling-checker, 268
- status line, 282
- store [to], 120
- structure, 275
- subdirectory, 189
- subscript, 260
- superscript, 263
- system board, 142
- tab, 264
- tab key, 37
- table, 265
- tape cartridge, 74
- target file, 173
- text block, 218
- text editor, 175
- text file, 154
- thermal printer, 82
- toner, 97
- tools, 213
- track, 113
- transportable computer, 8
- tree directory, 151
- type [to], 59
- type font, 94
- typeover [to], 259
- underline, 261

utilities, 213
virtual disk, 119
volume label, 112
wildcard, 161
winchester disk, 11
window, 204
word processing, 251
word processor, 250

5. Sigles i abreviacions

Les sigles formen part de l'argot informàtic amb què l'usuari del microordinador topa cada dia, ja sigui en els manuals que ha de fer servir, en els missatges que apareixen sovint a la pantalla, o en les instruccions que acompanyen un producte que s'ha de desembalar.

Les observacions que es fan en el pròleg sobre la ràpida i desordenada difusió del lèxic del microordinador també es poden aplicar a les sigles, formes abreujades i símbols que són molt habituals en aquest camp. Per aquesta raó, ha semblat que podria ser d'utilitat un apèndix que recollís aquestes formes, en traduir el significat de la llengua original i hi fes alguna observació que, o bé n'expliqui el sentit, o bé permeti comprendre el context en què s'utilitzen habitualment.

La llista està ordenada alfabèticament, perquè la consulta sigui més fàcil i ràpida. De la llista inicial de sigles, se n'ha seleccionat un centenar llarg d'entre les que apareixen amb més freqüència en textos de tipus divulgatiu o manuals d'ús general.

La majoria de les sigles té una única forma en anglès, i és aquesta forma la que es lletreja, sovint a l'anglesa o a la castellana; en algun cas, però, les obres de consulta han assajat d'introduir una sigla catalana equivalent, que també s'ha mirat de recollir en aquest apèndix (vegeu els casos de *OS* i *PC*). Quan alguna sigla podia presentar dubtes o problemes a l'hora de pronunciar-la, s'ha posat a la nota, entre claudàtors, una pronúncia figurada.

Les informacions que es donen són:

La **SIGLA**, en lletres majúscules i negreta

El nom desenvolupat en anglès

La *traducció catalana* del nom anglès, en cursiva, seguit de la sigla catalana [entre claudàtors], si és que n'hi ha

La nota, opcional; quan s'indica la pronúncia es fa, també, [entre claudàtors]

ACU

Adress Control Unit

unitat de control d'adreces

nota: és una de les parts que integra la Unitat Central de Procés

ADP

Automatic Data Processing

processament automàtic de dades

nota: és un dels noms corrents en anglès per designar la microinformàtica; també s'utilitza la forma EDP

ALU

Arithmetic and Logical Unit

Unitat Aritmètica i Lògica [UAL]

nota: és una de les parts que integra la Unitat Central de Procés

ASCII

American Standard Code for Information Interchange

codi americà estàndard per a l'intercanvi d'informació

nota: 'codi ASCII'; també es troba escrit amb minúscules: 'caràcter ascii' [àski]

AT

Advanced Technology

tecnologia avançada

nota: tipus de microordinador compatible més avançat que l'XT, basat en el microprocessador 80286 o superiors; és una denominació usual en català: 'a la feina treballa amb un AT' [a-té]

AZERTY

azerty

azerty, teclat

nota: adaptació francesa del teclat 'qwerty'

B

byte

octet; byte

nota: unitat de capacitat de memòria, que correspon, normalment, a una cadena de vuit bits; precedit per una K, indica 1 000 bytes (aprox); precedit per una M, 1 000 000 de bytes (aprox)

BCD

Binary Coded Decimal

Decimal Codificat en Binari [DCB]

BEL

bell

*campana, timbre***BIN**

binary

*binari***BIOS**

Basic Input-Output System

*sistema bàsic d'entrada-sortida**nota: se sol utilitzar en femení: 'la BIOS del sistema'***BPI**

Bit Per Inch

*bit per polzada***BPS**

Bit Per Second

*bit per segon***BS**

backspace

espai enrere, retrocés

CAD

Computer Aided Design; Computer Assisted Design
Disseny Assistit per Ordinador [DAO]

nota: disseny s'ha d'entendre en el sentit de 'concepció'; es parla habitualment de 'sistemes CAD/CAM'

CAD/CAM

Computer Aided [Assisted] Design and Manufacturing
disseny i fabricació assistits per ordinador

nota: aquesta abreviatura composta és molt usual: 'sistemes CAD/CAM'

CAE

Computer Aided Engineering
Enginyeria Assistida per Ordinador

CAI

Computer Aided Instruction; Computer Assisted Instruction
Ensenyament Assistit per Ordinador; Entrenament Assistit per Ordinador [EAO]

CAL

Computer Assisted Learning; Computer Aided Learning
aprenentatge assistit per ordinador

nota: en alguns contextos es fa una distinció entre CAL

('aprenentatge') i CAI ('entrenament', més que no 'ensenyament'); per exemple, un simulador de vol seria una aplicació més pròpia de CAI que de CAL

CAM

Computer Aided Manufacturing; Computer Assisted Manufacturing
fabricació assistida per ordinador; producció assistida per ordinador
[PAO]

nota: es parla en general de 'sistemes CAD/CAM'

CAM

Content Addressable Memories
memòria associativa

CAP

capital letter
lletra majúscula

CD

Compact-Disc
disc compacte

nota: vegeu CD-ROM

CD-ROM

Compact Disc - Read Only Memory

disc òptic compacte (no reescribible - no esborrable)

nota: es tracta d'un disc òptic de gran capacitat, d'ús essencialment documental; s'usa sobretot la forma abreujada CD-ROM: 'tenir un diccionari en CD-ROM' [sé-dé-rom]

CGA

Color Graphics Adapter

adaptador per a gràfics en color

nota: tipus de targeta gràfica [sé-gé-a]

CPI

Character Per Inch

caràcter per polzada

CPS

Character Per Second

caràcters per segon

nota: indicador de la velocitat d'impressió en les impressores matricials: 'una impressora de 300 cps'; està essent substituït per la mesura PPM

CPU

Central Processing Unit

Unitat Central / Unitat Central de Procés [UCP] / [UC]

nota: [sé-pé-u] (forma anglesa) [u-sé-pé] (forma catalana)

CR

carriage return

retorn de carro

nota: se sol parlar de CR o retorn de carro en modalitat de text; quan la mateixa tecla s'utilitza per entrar una instrucció, aleshores és fa servir 'enter'

CRC

Cyclic Redundancy Check

Control de Redundància Cíclica

CRT

Cathodic Ray Tube

tub de raigs catòdics

nota: sigla que fa referència al tub de les pantalles dels microordinadors

CTRL

control

control

nota: és una tecla de l'ordinador

DB

Database

base(s) de dades [BD]

DBMS

Data Base Management System

Sistema de Gestió de Bases de Dades [SGBD]

nota: aplicació que permet gestionar un conjunt de bases de dades

DEMO

demonstration

demostració

nota: forma abreujada de 'demostració', d'ús corrent en argot informàtic: 'una versió demo', 'van fer una demo del programa'

DOS

Disk Operative System

sistema operatiu de disc

nota: la sigla anglesa és d'ús habitual; en català, el nom desenvolupat més usat és 'sistema operatiu'. Aquesta sigla es pot referir també al sistema operatiu concret de la casa Microsoft: 'quina versió del DOS fas servir?'

DPI

Dot Per Inch

punts per polzada [PPP]

nota: indicador de capacitat de resolució, que s'utilitza sobretot en impressores làser: 'una impressora de 300 dpi'

DSR

Data Set Ready

transmissió a punt

DSS

Decision Suport System

sistema d'ajudes a la decisió; gestor d'idees

DTP

DeskTop Publishing

autoedició

nota: literalment vol dir 'sistema d'edició de sobretaula'; s'aplica als equipaments o aplicacions microinformàtics que permeten de treure publicacions d'alta qualitat amb mitjans relativament modestos

DTU

Display Terminal Unit

unitat de visualització; visualitzador

nota: la unitat de visualització més corrent és el monitor, però també pot ser un teletip, o altres dispositius

EAROM

Electrically Alterable Read Only Memory

memòria només de lectura alterable elèctricament

EBCDIC

Extended Binary Coded Decimal Interchange Code

codi per a l'intercanvi decimal codificat en binari, ampliat

EDP

Electronic Data Processing

processament electrònic de dades

nota: és una de les formes amb què es designa la microinformàtica en anglès, al costat de l'ADP

EEPROM

Electrically Erasable Programmable Read Only Memories

memòria només de lectura esborrable i programable elèctricament

EGA

Enhanced Graphics Adapter

adaptador de gràfics millorat

nota: tipus de targeta gràfica d'alta resolució, superior a la CGA

EOB

end of block

*fi de bloc***EOD**

end of data

*fi de les dades***EOF**

end of file

*fi de fitxer; final de fitxer***EOJ**

end of job

*fi de treball; final de treball***EOLN**

end of line

*final de línia; final de ratlla***EOT**

end of transmission

fi de transmissió; final de transmissió

EPROM

Erasable Programmable Read Only Memory

memòria només de lectura esborrable i programable

EQ

equal than

igual que

equival a =

ESC

escape

escapament; escapada

nota: es tracta d'una forma abreujada que, coincident amb el nom de la tecla, ha substituït qualsevol altra denominació: 'cal fer esc per interrompre l'acció'

ESDI

Enhanced Small Device Interface

interfície millorada de petits dispositius

ETX

end of text

fi de text

FAT

File Allocation Table

taula d'assignació d'arxius

FD

Floppy Disk

disc flexible; disc tou; disquet

nota: forma abreujada que designa el disc flexible; en anglès se sol utilitzar, en plural, la forma FDD o FFDD

FIFO

First In-First Out

primer d'entrar, primer de sortir

tipus de memòria

GB

Gigabyte

gigaoctet; gigabyte

nota: mesura de capacitat de memòria que equival a mil milions de bytes; s'utilitza en entorns que necessiten quantitats enormes de memòria (gràfics, per exemple) i grans ordinadors

GE

greater or equal than

més gran o igual que

nota: equival a $\geq$

GT

greater than
més gran que

nota: equival a $>$

HD

hard disk
disc dur

nota: forma abreujada habitual de designar el disc dur: '1 HD de 40 MB'

HEX

Hexadecimal
hexadecimal

nota: es tracta d'una reducció molt utilitzada en anglès

HT

horizontal tabulation
tabulació horitzontal

I/O

Input / Output

entrada / sortida

nota: la sigla no es lletra mai, sempre s'usa el nom desenvolupat: 'canal d'entrada / sortida'; 'àrea d'entrada /sortida'

INFO

information

informació

nota: forma abreujada d''informació', d'ús corrent

IPL

Initial Program Loader

carregador del programa inicial

KB

kilobyte

quiloctet; quilobyte

nota: mesura de capacitat de memòria que equival a 1024 bytes o octets; és un símbol, no una abreviatura; es pot trobar escrit de diferents maneres

KWIC

Key Word in Context

paraula clau del context

LAN

Local Area Network

xarxa d'àrea local

LCD

Liquid Cristal Display

pantalla de cristall líquid

nota: la sigla és molt difosa perquè s'aplica a d'altres camps: 'pantalla LCD' [pantalla ela-sé-dé]

LE

lower or equal than

més petit o igual que

nota: equival a $\leq$

LED

Light Emitting Diode

diode emissor de llum; diode electroluminescent

nota: la forma 'LED' està molt estesa, i s'aplica a altres camps: 'una pantalla amb indicadors LED'

LF

line feed

salt de línia

LIFO

Last In-First Out

darrer que entra, primer que surt

nota: és un tipus de memòria

LQ

Letter Quality

qualitat de carta; qualitat tipus carta

nota: indicador de la qualitat d'impressió en les impressores matricials; sol correspondre a les impressores amb matriu de 24 agulles [ela-qu]

LT

lower than

més petit que

nota: equival a <

MB

Megabyte

megaoctet; megabyte

nota: mesura de capacitat de memòria que equival a 1024 KB (1 000 000 de bytes, en termes aproximats); és per tant un símbol; es pot trobar escrit de diferents maneres: MB, Mb, mb

MBM

Magnetic Bubble Memories

memòria de bombolles magnètiques

MCGA

Multicolor Graphics Adapter

adaptador de gràfics multicolor

nota: tipus de targeta gràfica posterior a la CGA, que en millora les prestacions [ema-sé-gé-a]

MOS

Metal Oxid Semiconductor

semiconductor de metall òxid

nota: material que dóna lloc a una tecnologia utilitzada en la formació de circuits integrats: 'memòria CMOS'

MSS

Multi-Spectral Scanner

escàner multispectral

NE

not equal than

no igual a

nota: equival a ≠

NETBIOS

Network Basic Input/Output System

sistema bàsic d'entrada/sortida per a xarxa

NLQ

Near Letter Quality

qualitat gairebé de carta

nota: indicador de la qualitat d'impressió en les impressores matricials; sol correspondre a les impressores amb matriu de 9 agulles [ena-ela-qu]

OCR

Optical Character Recognition

reconeixement òptic de caràcters; lectura òptica de caràcters [ROC]

OMR

Optical Mark Recognition

reconeixement òptic de marques; lectura òptica de marques

OS

Operating System

Sistema Operatiu [SO]

nota: és la sigla genèrica que designa el sistema operatiu en anglès; en entorn IBM també pot referir-se a un sistema operatiu concret (OS/2)

PC

Personal Computer

Ordinador Personal [OP]

nota: la sigla PC és molt usual en català; el plural en anglès se sol escriure PCs o PC's; en català s'ha d'escriure sense essa: 'els PC' [els pé-sé]

PL

Program Language

llenguatge de programació

PPM

Pages Per Minute

pàgines per minut

nota: indicador que serveix per mesurar la velocitat d'impressió de les impressores --làser, sobretot--: 'una impressora de 8 ppm'

PROM

Programmable Read Only Memory

memòria morta programable; memòria passiva programable

PTR

PrinTeR

impressora

nota: forma abreujada amb què es designen arxius o controladors d'impressió, programes de gestió d'impressores, etc.

QWERTY

qwerty

qwerty, teclat

nota: tipus de teclat estàndard; el nom coincideix amb les sis primeres lletres dels teclats de la majoria de màquines d'escriure i d'ordinadors

RAM

Random Access Memory

memòria RAM; memòria d'accés aleatori; memòria viva; memòria d'accés ràpid

nota: 'memòria RAM' és la denominació més correntment utilitzada; la forma 'memòria d'accés ràpid' és una proposta del Termcat

REM

remark

remarca; nota; comentari

nota: forma abreujada molt corrent en alguns llenguatges per indicar que el que segueix a la mateixa ratlla és un comentari o una nota, i no una instrucció

RJE

Remote Job Entry

entrada remota de feines

ROM

Read-Only Memory

memòria ROM; memòria morta; memòria només [solament] de lectura; memòria protegida

nota: 'memòria ROM' és la denominació més correntment utilitzada; la forma 'memòria protegida' és una proposta del Termcat

ROS

Read-Only Storage

memòria morta

nota: és un sinònim de memòria ROM

RPG

Report Program Generator

Generador Automàtic de Programes; Generador d'aplicacions [GAP]

nota: és el nom comercial d'un llenguatge de programació

SQL

Structured Query Language

llenguatge estructurat d'interrogació

nota: és un format estàndard de bases de dades, tant en microordinadors com --sobretot-- en ordinadors grans [essa-cu-ela]

STX

Start of Text Character

caràcter d'inici de text

TAB

tabulator

tabulador

nota: forma abreujada que designa el tabulador en anglès; TAB, sovint escrit en minúscules, ha passat a ser la forma més habitual

TS

Time Sharing

temps compartit

VGA

Video Graphics Array

matriu gràfica de vídeo

nota: tipus de targeta gràfica, de resolució superior a la EGA [vé-gé-a]

VMS

Virtual Memory System

sistema de memòria virtual

VT

vertical tabulation
tabulació vertical

WORM

Write Once Read Many

escriu una vegada, en llegeix moltes

nota: és un tipus de memòria

WP

Word Processor; Word Processing
processador de textos; processament de textos

nota: no és estrictament una sigla, sinó una abreviatura bastant corrent; coincideix amb les sigles comercials del processador de textos WP (WordPerfect)

WYSIWYG

What You See Is What You Get
el que veus és el que obtindràs

nota: sovint s'escriu en minúscules: 'sistema Wysiwyg'; fa referència a la possibilitat de visualitzar les dades en pantalla d'una manera molt semblant a la que després sortirà impresa

XT

eXtended Technology

tecnologia ampliada

nota: tipus de microordinador posterior al PC d'IBM, que en millora les prestacions: 'un XT' [ics-té]

6. Bibliografia

ALEIX, J.; TREMOSA, M. *Glossari de termes d'informàtica*. Andorra la Vella: Crèdit Andorrà, 1986.

BIOVIN, G.; DUQUET-PICARD, D. *Vocabulaire du logiciel*. Montréal: Office de la Langue Française, 1987.

CASTELLANOS, C.; FERRÀNDIZ, E. *Diccionari d'informàtica*. 2a ed. Barcelona: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, 1986.

Connecta el micro: Índex i Vocabulari. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1986.

DE VILLERS, M-É. *Vocabulaire du micro-ordinateur*. Québec: Gouvernement du Québec, 1989.

Glossaire des termes officiels de l'informatique. 2a ed. Paris: Commission ministérielle de terminologie de l'informatique, 1989.

Glossary Informatics = Lexique informatique. Ottawa: Minister of Supply and Services, 1990.

Gran Enciclopèdia Catalana. 2a ed. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 1986-1989.

Vocabulario normalizado de informática. Madrid: Dirección General de Organización, Procedimientos e Informática, 1987.

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Serveis Lingüístics

Melcior de Palau, 140
08014 Barcelona

PL 473 - 474 - 475 - 476 - 477 - 478 - 479 - 480

Col·lecció Vocabularis per al PAS

1. Microinformàtica
2. Relacions laborals
3. Ofimàtica
4. Material d'oficina
5. Reprografia
6. Previsió social
7. Matriculació

En preparació:

8. Gestió documental
9. Comptabilitat

ISBN 84-477-0097-6

9 788447 700974